

2016-ci il aprelin 1-dən 2-nə keçən gecə. Həmin zamandan 9 il ötür. Bu, aprel döyüsləri kimi tarixləşdi. 2016-ci il aprelin 1-dən 2-nə keçən gecədən başlayaraq Azərbaycan və Ermənistən Silahlı Qüvvələrinin Qondarma Dağlıq Qarabağ Respublikasının hərbi birləşmələri arasında baş vermiş hərbi münaqişə Aprel döyüsləri Qarabağda 1994-cü ildə atəşkəs haqqında saziş imzalandıqdan sonra ən şiddetli döyüslər idi. Döyüslər Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin qələbəsi ilə nəticələndi, Tərtər rayonunun Talış kəndi ətrafindakı yüksəkliklər, Cəbrayıllı rayonunun Lələ təpə yüksəkliyi və Cucuq Mərcanlı, Goranboy rayonunun Gülüstan kəndi, Tərtər rayonunun Qazaxlar kəndi və Tərtər rayonunun Suqovuşan kəndi istiqamətində yollar düşməndən azad olundu. 5 aprelde hər iki tərəfin razılığı və beynəlxalq qurumların müşahidəsi ilə yenidən atəşkəs müqaviləsi imzalandı. Buna baxmayaraq, Ermənistən tərəfindən dəsteklənən separatçı qüvvələr atəşkəs imzalanmadan bir neçə saat sonra onu dəfələrlə pozmuşdur. Azərbaycan Respublikasının verdiyi rəsmi məlumatata görə Azərbaycan Silahlı Qüvvələri 2,000 hektarlıq ərazini azad etmişdir. Aprelin 4-ü Ermənistən ordusu itirilmiş mövqelərini geri qaytarmaq məqsədilə cəbhənin əsasən Ağdərə-Tərtər və Xocavənd-Füzuli istiqamətlərində mövqelərimizə yenidən hücum etdi, temas xəttinə yaxın yaşayış məntəqələrimizi intensiv atəş tutdu. Amma döyüşçülərimizin şücaeti qarşısında düşmən məqsədine nail ola bilmədi. Onların əlavə qüvvələr göndərmək həcümə davam etdirmək planı da baş tutmadı. Əməliyyat zamanı Ermənistən silahlı qüvvələrinin Ağdərə və digər yaşayış məntəqələrindən hərəkətə gətirmək istədiyi ehtiyat qüvvələri bölmələrimiz tərəfindən önleyici zərbələrlə dağıldı.

DÜŞMƏNƏ GÖSTƏRİLƏN SİYASI İRADƏ VƏ GÜC

Azərbaycan ordusu hələ Aprel döyüslərində öz gücünü düşmənə göstərə bilmədir. 2016-ci il aprelin əvvəllərində Azərbaycanın ən xətt mövqeləri və yaşayış məntəqələri Ermənistən silahlı qüvvələri tərəfindən intensiv artilleriya atəşinə məruz qalanda ordumuzun bölmələri əks-həmlə ilə təxribatların qarşısını aldı.

Hədəsələrin gedişinə nəzər salsaq görərə ki, 2016-ci il aprelin 1-dən 2-nə keçən gecə və gün ərzində bütün cəbhə boyu Azərbaycan mövqeləri və yaşayış məntəqələri Ermənistən silahlı qüvvələri tərəfindən güclü artilleriya atəşinə məruz qalıb. Bunun nəticəsində dinc sakinlərdən 2-si ölüb, 10 nəfər müxtəlif dərəcədə bədən xəsarətləri alıb. Cəbhənin ən gərgin Ağdərə-Tərtər-Ağdam və Xocavənd-Füzuli istiqamətində yerləşən birliklər, artilleriya bölmələri və digər qoşun növlərinin birgə, əlaqəli fəaliyyəti nəticəsində qısa müddətdə Ermənistən silahlı bölmələrinə qarşı cavab tədbirləri həyata keçirib. Ermənistən silahlı bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində 82 və 120 millimetrik minaatanlardan və iriçaplı pulemyotlardan istifadə etməklə sutka erzində atəşkesi 127 dəfə pozub. Ermənistən əcəvan rayonunun Berkaber kəndində yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Qızılhacılı kəndi atəşə tutulub. Habelə, Berd rayonunun Çinari kəndində yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonunun Ağbulaq kəndi, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən isə Gədəbəy rayonu ərazisindəki yüksəkliklər vurulub. Talış kəndində olmuş "Kommersant" qəzetinin müxbirinin sözlerinə görə, Azərbaycan hərbçilərinin qrupu Talışa gırsa də, orada möhkəmlənə bilmedilər. Azərbaycan Ordusunun şanlı tarixinde mühüm yerlərdən birini tutan 2016-ci ilin Aprel döyüsləri artıq düşmənə Azərbaycanın güñüñ göstərmişdir.

Aprel döyüsləri Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin qələbəsi ilə nəticələnmiş, Tərtər rayonunun Talış kəndi ətrafindakı yüksəkliklər, Cəbrayıllı rayonunun Lələ təpə yüksəkliyi və Cucuq Mərcanlı, Goranboy rayonunun Gülüstan kəndi və Tərtər rayonunun Madaqız kəndi istiqamətində yollar düşməndən azad

Tarixi Zəfərimizin başlanğıcı - Aprel döyüsləri

Prezident İlham Əliyev: "2016-ci ildə aprel döyüslərində düşmənə dərs verdik"

olunmuşdur. Aprel döyüsləri zamanı 2 min hektar ərazi işğaldan azad edilib. Aprel döyüslərində Ermənistana məxsus 30-dək tank, 320 döyüşçü məhv edilmiş və 500-dən artıq döyüşçüsü yaralanıb.

Bu müddət ərzində Ermənistən tərəfi Ermənistən və Azərbaycan silahlı qüvvələrinin temas xətti boyunca six məskunlaşmış ərazilərdə yaşayan, aralarında qadınlar, uşaqlar və ahillər da olduğu qeyri-döyüşçü məlki əhaliyə qarşı qəsdən, sistematiq və hədəflənən hücumlar edib. 32 yaşayış məntəqəsinin bombardanması nəticəsində aralarında 16 yaşdan kiçik 2 uşaq olmaqla 6 məlki şəxs həlak olub, 26 şəxs ağır yaralanıb. Hücumlar nəticəsində əhəminin çoxsaylı ictimai və şəxsi mülkiyyətə, o cümlədən məlki infrastrukturlara ciddi ziyan dəyiib. 232 fərdi yaşayış evi, 99 elektrik direyi, 3 elektrik yarımtansiyası, kilometrlərlə su və qaz boruları dağılılib. Məktəblər, xəstəxanalar və ibadət yerləri de daxil olmaqla sosial müəssisələrə Ermənistən silahlı qüvvələri tərəfində idarə olunan raket zərbələri edirilib. 1 məscid ibadət zamanı yüksək kalibrli artilleriya mərmiyilərə ilə vurulub.

2016-ci il aprelin 19-da Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin müvafiq sərəncamları ilə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 3 üzvü "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı", 7 üzvü "Azərbaycan Bayrağı" ordeni, 1 üzvü 2-ci dərəcəli və 4 üzvü 3-cü dərəcəli "Vətəne xidmətə görə" ordeni, 19 üzvü "Vətən uğrunda" medalı, 43 üzvü "İgidliyə görə" medalı, 45 üzvü "Hərbi xidmətlərə görə" medalı, 2 üzvü "general-major" ali hərbi rütbesi ilə müükafatlandırılıb.

"2016-ci ildə Aprel döyüslərində düşmənə dərs verdik və Ağdərə, Füzuli, Cəbrayıllı rayonlarının bir hissəsinə düşməndən azad etdik"- deyən Cənab Prezident 2018-ci ildə uğurlu Naxçıvan əməliyyatı nəticəsində on min hektardan çox torpaq sahəsinin Azərbaycan Ordusu tərəfindən götürüldüyünü və işgalçıların o bölgələrdən qovulduğunu qeyd etmişdir.

26 il işğal altında olan Naxçıvan Muxtar Respublikasının Şərur rayonunun Günnüt kəndi və ətrafindakı məhüm strateji əhəmiyyətli yüksəkliklərin Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun əks-həmlə əməliyyatları ilə işğaldan azad edilməsi ordumuzun növbəti uğuru

kimi tarixə yazıldı. Ümumilikdə, 11 min hektara yaxın ərazi düşməndən azad edilib. Bu ərazinin isə 8 min hektardan çoxu əkin üçün, xüsusilə dəməye əkinçiliyi üçün yararlı əraziyərdir.

ZAMAN YETİŞDİ...

ZƏFƏR qazanmış xalq olaraq hərbi güclümüzü dünyaya göstərə bildik. Tariximizi yazmaqla dünya hərb tarixinə də yeni bir səhifə açdıq. 30 ilə yaxın işğal dövründə Azərbaycan hər zaman bu qisası almağa, ucadan-ucu üçrəngli Azərbaycan bayrağını vətən torpağı üzərində məğrur-məğrur dağalanceğən günün lap yaxında olduğunu yaxşı biliirdi. Vətən torpağına axıdilan şəhid qanının, qoca, qadın və uşaqların qışın sərt səzəğində, yayın istisində el-obasından didərgin düşməsinin qisasının alınacağı günü səbir-sizlikle gözləyirdi igid oğullarımız. Müstəqil-liyimizin rəmzi, bütövliyümüzün, varlığımızın simvolu olan Bayraqımızı o yerdə dalğalandırmağa hər kəs tələsirdi. Zaman yetişdi. Siyasi gücü, iradəyə malik Böyük Lider, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Sərkərdəlik məhareti Azərbaycan xalqını Müzəffər xalq kimi dünyaya tanıtdı, ZƏFƏR qazanmış xalq olaraq hərbi güclümüzü dünyaya göstərə bildik. Tariximizi yazmaqla dünya hərb tarixinə də yeni bir səhifə açdıq. Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Ordumuz 44 gün davam edən mühərbiyən gedişində möhtəşəm qələbələr qazanaraq dünya hərb tarixinə yeni şanlı səhifələr yazdı. Silahlı Qüvvələrimiz döyüş meydanında Ermənistən "güclü, möglübədilməz ordu" mifini darmadağın etdi.

"QİSAS" CAVAB ƏMƏLİYYATI

Yaxın keçmişimizdə aldığı zərbələri yadan çıxarmışdılar. Rusiya Federasiyası sülh-məramlı kontingentinin müvəqqəti yerləşdiyi Azərbaycan ərazisindəki qeyri-qanuni erməni silahlı dəstələrinin üzvləri 10 noyabr 2020-ci il tarixli Bəyanatının müddəalarını kobud surətdə pozaraq 2022-ci ilin avqustun 3-də Azərbaycan Ordusunun bölmələrinə qarşı

terror-təxribat əməli törendilər. Bundan əlavə, qeyri-qanuni erməni silahlı dəstələrinin ünsürləri Kəlbəcər və Laçın rayonlarının ərazisini əhatə edən dağ silsilesində yerləşən Qırıqız yüksəkliyini əle keçirmək və orada yeni döyüş mövqelərini qurmağa cəhd göstərdilər. Azərbaycan Ordusu bölmələrinin keçirdiyi "Qisas" cavab əməliyyatı nəticəsində Qırıqız yüksəkliyi, əhəminin Kiçik Qafqaz dağ silsilesinin Qarabağ silsəli boyu Saribaba və bir sıra digər əhəmiyyətli həkim yüksəklikləri nəzarətə götürdü. Əməliyyat çərçivəsində qeyri-qanuni erməni silahlı ünsürlərinin bir neçə döyüş mövqeyi dağıldı.

Azərbaycan Ordusunun Qarabağda başlatdığı lokal xarakterli antiterror tədbirlərinin qısa müddətdə öz müsbət nəticəsini vermesi, separatçıların teslim olması əlbəttə ki, ölkəmizin növbəti uğurudur. Azərbaycanın apardığı antiterror tədbirləri lokal xarakterli idi və Ordumuzun qarşısına məlki obyektlərə, insanlara zərər yetirilməməsi vəzifəsi qoyulmuşdu. Qarabağın relyefi dağlıq olduğundan və qeyri-qanuni erməni silahlıları uzun müddət yüksəkliklərdə möhkəmləndiyindən antiterror tədbirlərinin aparılması heç də asan məsələ deyildi. Ordumuz verilən tapşırığa əsasən ancaq legitim hərbi hədəfləri zerərsizləşdirdi və bu, humanistliyə görə dünyada aparılan ən nümunəvi antiterror tədbiri olaraq tarixe düşdü. 2023-cü ilin sentyabrın 19-da başlayan və təqribən 24 saat davam edən lokal antiterror tədbirləri Azərbaycan tarixinin şanlı səhifələrindən. Vətən müharibəsindəki tarixi Qələbəmizdən və Ermənistən kapitulyasiyasından sonra Azərbaycan dövləti humanizm göstərək ölkəmizin erməni əhalisi ilə reinteqrasiya prosesinə start verdi. Vətən müharibəsində qəhrəmanlıq göstərən Azərbaycan Ordusu bu dəfə de yüksək peşəkarlıq nümayiş etdirərək Ali Baş Komandanın onların qarşısında qoyduğu tapşırığı cəmi 24 saatda yerinə yetirdi. Nəticə olaraq separatçılar aq bayraq qaldırdı və dövlətimiz qarşısına qoyduğu bütün hədəflərlərə çatdı. "Bu gün Silahlı Qüvvərimiz gələcək inkişafı ilə bağlı lazımi addımlar atılır, lazımi silah-sursat, texnika alınır, yeni silahlı birləşmələr yaradılır. Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin sayı bir neçə dəfə artırılıb, yeni yaradılmış "Komando" silahlı birləşmələrində hərbçilərin sayı minlərlə ölçülür və bu proses davam edir. Biz elə Ordu yaratmışıq ki, - bundan sonra da bu işlər davam edəcək, - heç kim bize sataşa bilməz və gələcəkdə də belə bir fikirdə ola bilməz". - deyə Prezident bildirib.

Bu gün Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin quruculuğu prosesi Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir və ordumuz inkişaf, təkmilləşmə dövrünü yaşıyır. Azərbaycan Ordusu qarşısında duran bütün vəzifələri həll etməyə qadir bir ordudur. Azərbaycan Silahlı Qüvvələri bu gün müasir texnika ilə təchiz edilib, Vətənin müdafiəsinə daim hazır olan yüksək nizam - inizitivə malik bir quruma çevrilib.

İkinci Qarabağ müharibəsinin nəticəsi Qafqazın yeni geosiyasi vəziyyətinin formallaşmasında mühüm mərhələ oldu. İndi bütövlükdə bölgədə sülh və inkişaf üçün gözəl şərait yaranıb. Bu gün vətənpərvər ruhda təribyə almış Azərbaycan genç hər qarşı torpağın müdafiəsində dayanır. Gənclərin Vətən müharibəsi başlayanda könüllü olaraq orduya yazılıması, vətən torpaqlarının müdafiəsinə qalxması vahid niyyət ətrafında birləşən gənclərimizin ezmkarlığını, vətənə sevgisini bir daha göstərmış oldu. Öz iradəsi, gücü ilə. Bu gün də vətən oğulları Ali Baş Komandanın emrinə, vətənin müdafiəsinə hər an həzirdirlər. Bu gün Azərbaycan qalib dövlətdir. Torpaqlarını işğaldan azad edilən qalib xalqıdır.

Bu gün hər bir azərbaycanlı Lələtəpədə ucaldılan üçrəngli bayraqımızın artıq işğaldan azad edilən Şuşada və digər ərazilərində dalğalanmasından qurur duyurlar. Bu qururu bizə yaşıdan Müzəffər Ali Baş Komandan və Rəşadətli Azərbaycan Ordusudur.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI